

Một nhà tác giả mới từ chức “ra mắt sách” ở thành phố Houston đã can đảm nói về “văn mình: đáng để mọi người đọc, và có mặt trong mọi thư viện khắp nơi.”

Trong cuốn sách này, bà cũng không quên in những câu “danh ngôn” để tên chính bà, bên cạnh những tên tuổi của các danh nhân như Mahatma Gandhi, Albert Camus, Winston Churchill hay Ronald Reagan.

Những nhân vật tiêu biểu nhất cho chuyện “văn mình” có lẽ chính là đôi thi hào Tô Đông Pha, người đã dám cưỡi tài, dám sửa thơ của Tô Táng Váng An Thách. Câu chuyện xảy ra vào đôi nhà Tô áng. Số là một ngày ná Tô Đông Pha, có việc phải đến thăm phòng của Váng An Thách, đọc thấy hai câu thơ của một nhân treo trên vách:

“Mình nguy hiểm đến đâu khi u

Hoàng khuyển ngửa hoa tâm”.

Tô Đông Pha chê là vô lý, bởi vì: trăng sáng mà sao lại hót ở đâu núi, còn con chó vàng sao lại nằm trong lòng hoa đỏ, bèn cưỡi tài, lấy bút sửa hai câu thơ lại là:

“Mình nguy hiểm đến đâu chi u

Hoàng khuyển ngửa hoa âm”.

Nghĩa là: Trăng sáng chiếu ở đâu núi, chó vàng nằm dưới bóng hoa.

Khi chê thơ người (Váng An Thách) là sai và nghĩ thơ mình là đúng, hẳn Tô Đông Pha phải lý

làm tßc, ngòo mßn cho rßng ngßi cßa vß hßn mình chßa chßc cß tài hßn mình nên mßi dßm phßng bßt sßa thßngßi. Gßi là giai thoßi thì câu chuyßn chßa chßc cß thßt, nhßng đây là mßt bài hßc cho nhßng kß “văn mình”, nhßt là sau đß mßt thßi gian, Tô Đông Pha bß đầy đßn chß thêm sßn cùng cßc, mßi tßnh ngß bißt rßng “Minh Nguyßt” là tên mßt loài chim cß tßng hßt rßt hay, và “Hoàng Khuyßn” là mßt loßi sßu chuyßn tìm ăn nhßy hoa.

Trong văn hßc sß Vißt Nam, vào đßu thß kß XIX, Cao Bá Quát cß tài ngay lúc còn ít tußi nên cß tính kißu cßng, ai ông cũng chß là hßc đßt. Ông nß: “Cß thiên hß cß bßn bß chß, anh Bá Đßt tßi và ông Nguyßn Văn Siêu giß mßt bß, mßt mình tßi chißm hai bß, còn mßt bß thì phßn phßi cho cß thiên hß.”

Mßt câu chuyßn “văn mình” khá phß thông trong chuyßn cß i nhßn gian Vißt Nam là chuyßn ba chàng thi sĩ làm thß con cóc. Mßt chàng thßy mßt con cóc trong hang mßi thß đßu nhßy ra nên lßy ngay đß tài ßy và “xußt khßu thành thß” ngay câu thß nhßt: “Con cóc trong hang, con cóc nhßy ra”. Chàng thß hai phß theo: “Con cóc nhßy ra, con cóc ngßi đß”. Chàng thß ba bßn hß ngay câu kßt: “Con cóc ngßi đß, con cóc nhßy đß”. Làm xong bài thß “con cóc” ba chàng thßy bài thß cßa mình trßc tuyßt quá, nghĩ tình hoa đß phßt tßt ra ngoßi hßt rßi, tài hoa nhß thß, chßc phßi yßu mßnh, thß nào cũng phßi chßt, bßn ôm nhau mà khóc.

Chúng ta đß thßy nhißu nhßa văn nhßa thß đßy lòng kißu ngßo, mßc hß vô nhßn, cho văn tài mình là nhßt, không đßc, không bißt, không thßm đß ý đßn sách vß, văn chßng cßa ngßi khác. Nhißu vß mßi vß dßm bài thß, đß mußn lßm le ngßi ghß thi hào. Tßi đß gßp mßt vß khßch trong mßt phòng mßch nhßa sĩ, khi mßi đßc chß nhßn tß ý gißi thißu, ông nhßi ngßi vß phßa tßi, khiêm tßn đßa tay ra bßt và nß: “Tßi là ‘nhà thß’ XYZ!”

Tßi nghißp cho tßi, tßi chßa hßnghe bßt hißu cßa ông lßn nào cũng nhß chßa hß đßc thß cßa ông. Tß gßi mình là nhà thß, hßn ông đßc ý lßm vßi nhßng bài thß ông đß làm.

“Văn mình” cũng chính là thß mình, tranh mình, nghß mình, chßc vß mình, giọng gißi mình, con cái mình, khißu thßm mß cßa mình... nhßt nhßt mßi sß đßu nhßt, hßn tßt cß thiên hß. Đß chính là lòng cß cao tß đßi cßa con ngßi.

Vß văn, ngßi cßy tài cho mình là nhßt thiên hß, nhßng trái lßi nßi vß vß nhßa, thì lßi cho là thua sút vß ngßi. Đây chßng qua là câu chuyßn cß mßi nßi cũ, cái gßi lâu cũ rßi cũng sinh nhßm

chán, như chiếc xe hơi cũ chúng ta lái mỗi ngày. Mỗi ngày lái “chiếc xe nhà” ra phố hay trên xa lộ chúng ta thấy có bao nhiêu chiếc xe đời mới, đẹp đẽ, lộng lẫy, đắt tiền chễm chệ bên cạnh hay qua mắt mình. Chúng ta thấy chiếc máy móc nó hiện đời ra sao, ghê da hay với có mớ mớ không, tay lái và cabin sang sò có trần tru không, nhìn ngó chiếc nhìn cái body xe, và nhất là phần sau chiếc xe cũng thấy mê vì nó có sơn bóng loáng, thiết kế đẹp thu hút, bắt mắt, hai hàng đèn chớp kêu ồ ồ và nhất là cái logo của hãng xe đắt tiền cho biết đây là một loại xe hơi hạng. Rồi chúng ta thấy nghĩ, một ngày nào đó khi chúng ta giàu lên có tiền, có chức vụ, thì chúng ta cũng có thể sở hữu một cái xe như thế! Cái xe cũ này, lúc mới mua về hãng nó vẫn còn mới, chễm chệ êm ru, ngồi vào cái xe thấy mát rượi, nhìn ngắm thấy bất kỳ sau bao nhiêu năm, nó đã bắt đầu... thôi.

Nhất báo Al-Watan ở Saudi Arabia có cho biết một người đã kiện ông chễm chệ ra tòa để xin ly dị sau 17 năm chung sống sau khi khám phá ra ông này đã lén lút đi nặc danh trong cell-phone là “Guantanamo” tên một nhà tù nổi tiếng của Mỹ ở Cuba. Quý bà nghĩ sao khi thấy quý ông memo số điện thoại của vợ là “Số 7”, “Bà La Sát” hay “Quả n Giáo” như ông đã đi tù Cộng Sản vợ.

Vì chê vợ nhà nên người ta mới thích đời món, nói theo tiếng lóng thời thời “cơm” và “phở”. Vì chán cơm mới thích phở, nhìn theo quy luật “văn nghệ” thì “Văn là... cơm ngu” của ta, nhìn là “phở tái” của cha láng giềng!!!

Nói chuyện chán vợ nhà, muốn tìm của lạ thì mới đây chỗ nhân một hotel tại New York đã có sáng kiến bày trò thay vợ đời chễm chệ cách cho những cặp vợ chồng nào muốn nhàn nhàn tham dự trò chơi đời thuê phòng. Sẽ có cuộc bốc thăm để ông chễm chệ lúc tối ở lại một đêm, cơm một con số đời gõ cửa một “văn nghệ”, và vợ mình cũng có một thời gian khác đời ngủ qua đêm. Nhìn ngắm vợ chễm chệ đang ở trong hotel này không chịu tham dự trò chơi đời phải đời ra đời khi có sự nhậm chức. Người ta lên án đây là một trò chơi vô luân, thiêu đốt o đức và cuộc giao hoan trao đời tiếp thời này là một thời “cười híp”.

Theo truyện thời đời lý, lúc trẻ trung yêu nhau là vì tình, lúc vợ già sống với nhau, yêu nhau vì nghĩa. Nhưng ông quan có vẻ trẻ đẹp, người ta nghĩ là “một vợ một chồng”, hóa ra bà vợ già đã được cho vào bậc thang viển vông sau khi ông thăng quan tiến chức. Nếu y phục xứng kìa, thì nhìn vợ này lại muốn có một người vợ xứng với chức phận của mình. Đó là thói đời “giàu bần bần, sang bần vợ”. Bây giờ bà vợ quá già, răng rụng da nhăn, nhan sắc tàn phai, nhìn cũng đáng quên chúng ta gặp nàng, yêu nàng, lấy nàng và làm vợ lúc nàng còn xuân sắc, son trẻ, trinh tiết. Bây giờ ở bên này đời đã khô cằn, héo úa, mà “cái bên kia sống đời bao giờ cũng xanh”.

“Văn mình, văn người”

Tác Giả: Huy Phßng

Thứ Hai, 26 Tháng 10 Năm 2009 19:59

Có gì mâu thuẫn gì a văn-thì-mình mà văn-thì-người không? Chắc là không! Văn 100% là tß gan ruột, tim óc của mình, còn văn, lúc yêu thì cũng chỉ là 50%, như ta thường gọi âu yếm là “mßt nửa của anh”, nhưng lúc hết tình hết nghĩa thì thành ra kẻ thù không đội trời chung. Cô người mẹ u ám tßm Jasmine Fiore không những bỏ ông chồng già, chßt bỏ vào vali, lißng thùng rác mà còn tàn nhẫn như hết răng, cßt hết đầu ngón tay để như sát thủ tìm ra căn cứ.